

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/79/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3616204690
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3616204690.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobcu: U., zastúpeného: B. proti žalovaným: 1) M., 2) Z., obaja trvale bytom O., o vypratanie nehnuteľností a o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Partizánske, č.k. 5C/198/2016-31 zo dňa 06. decembra 2016, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bol zamietnutý návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia, **p o t v r d z u j e .**

Odvolanie žalobcu proti výroku o povinnosti zaplatiť súdny poplatok **o d m i e t a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia a uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo výške 33 eur, na účet Okresného súdu Partizánske, do troch dní odo dňa doručenia uznesenia. Rozhodnutie zdôvodnil tým, že žalobca sa žalobou, doručenou súdu dňa 14.11.2016, domáha voči žalovaným vypratania nehnuteľností nachádzajúcich sa v okrese O., v Obci O., v katastrálnom území O., zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX ako pozemok parcely registra „C“, s parcelným č. XXX/X, o výmere 196 m², vedený ako zastavané plocha a nádvorie, pozemok parcely registra „C“, s parcelným č. XXX/X, o výmere 219 m², vedený ako zastavané plocha a nádvorie, pozemok parcely registra „C“, s parcelným č. XXX/X, o výmere 122 m², vedený ako záhrady a ako stavba - rodinný dom so súp. č. XXXX, stojacim na parcele s parcelným číslom XXX/X (ďalej len „predmetné nehnuteľnosti“). Súčasne so žalobou podal žalobca aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne platiť žalobcovi sumu vo výške 600 eur mesačne, počnúc mesiacom november 2016 za užívanie predmetných nehnuteľností bez právneho dôvodu. Potrebu jeho nariadenia odôvodnil tým, že žalovaní od 21.09.2016 užívajú predmetné nehnuteľnosti bez právneho dôvodu, pričom neexistuje žiadny predchádzajúci právny vzťah medzi žalobcom a žalovanými, a preto podľa žalobcu existuje naliehavý právny záujem bezodkladne upraviť pomery medzi žalobcom a žalovanými až do doby, kým žalovaní nevypracujú a neodovzdajú predmetné nehnuteľnosti žalobcovi ako vlastníčkovi predmetných nehnuteľností. Výšku odplaty za užívanie predmetných nehnuteľností žalobca určil na výšku 600 eur s ohľadom na výšku obvyklej ceny nájmu v danom mieste a čase. Z informatívneho výpisu z LV č. XXXX súd prvej inštancie zistil, že jediným vlastníkom predmetných nehnuteľností je žalobca, ktorý ich nadobudol na základe kúpnej zmluvy od žalovaných. V poznámke na LV č. XXXX bolo poznamenané podanie žaloby na Okresnom súde Partizánske pod sp. zn. 3C/186/2016 o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Súd prvej inštancie mal za to, že žalobca informatívnym výpisom z katastra nehnuteľností preukázal, že je zapísaný ako vlastník predmetných nehnuteľností. Žalobca však dostatočne neosvedčil najmä trvanie nároku, ktorému sa má ochrana formou neodkladného opatrenia poskytnúť. Skutočnosť, že na súde sa vedie pod sp. zn.

3C/186/2016 konanie o určenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, musela byť už v čase podania žaloby v prejednávanej veci známa aj žalobcovi, nakoľko podanie žaloby vo veci, sp. zn. 3C/186/2016 bolo zapísané v poznámke v informatívnom výpise z LV č. XXXX, ktorý žalobca pripojil k žalobe. Žalobca sa tak žalobou podanou v prejednávanej veci snaží dosiahnuť vypratanie nehnuteľností v štádiu, keď nadobudnutie jeho vlastníckeho práva je sporné, t. j. v čase, keď sa už skôr začalo konanie o určenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Z úradnej činnosti je pritom súdu zrejmé, že vo veci vedenej pod sp. zn. 3C/186/2016 bolo žalovanému (žalobcovi v prejednávanej veci) zakázané akékoľvek scudzenie predmetných nehnuteľností, ako aj uložená povinnosť zdržať sa vstupu do predmetných nehnuteľností, akýchkoľvek stavebných prác, úprav a rekonštrukcií, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Súdu, ktorý neodkladné opatrenie nariadil, sa teda nárok, ktorému sa mala poskytnúť ochrana, musel javiť ako očividne nie vylúčený, naopak, ako pravdepodobný. Rovnako žalobca dostatočne spoľahlivo neosvedčil ani potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Pojem „potreba bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu“ treba vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by strane sporu hrozila ťažko napravitelná ujma. V prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu obavy ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia (exekúcie) je nutné, aby zo samotného návrhu vyplývala zrejmosť tohto ohrozenia. Dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia, uvádzané žalobcom, nenasvedčujú, vzhľadom na predmet konania vo veci samej, že by existovala nejaká obava z ohrozenia práva žalobcu, t. j. že by žalovaní vykonávali také úkony, ktorými by v konečnom dôsledku mohlo dôjsť k sťaženiu, resp. úplnému znemožneniu ďalšieho konania a rozhodnutia vo veci samej (vo veci vypratania nehnuteľností), resp. k zmareniu prípadného núteného výkonu súdneho rozhodnutia. Žalobcovi pritom nič nebráni tomu, aby sa voči žalovaným domáhal vydania bezdôvodného obohatenia, ak k nemu podľa jeho tvrdenia dochádza z dôvodu užívania predmetných nehnuteľností bez právneho dôvodu a bez platenia akejkoľvek finančnej protihodnoty za užívanie, ale nie formou neodkladného opatrenia. Právne súd prvej inštancie zdôvodnil rozhodnutie ustanoveniami § 324 ods. 1, ods. 3, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d), § 326 ods. 1, § 328 ods. 1 a § 329 ods. 1 prvej vety Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Povinnosť, uloženú žalovanému zaplatiť na účet súdu súdny poplatok vo výške 33 eur, zdôvodnil súd prvej inštancie položkou 1 písm. c) sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

2. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovie. Podľa názoru žalobcu súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na rozhodnutie Okresného úradu O., katastrálny odbor, číslo vkladu V XXXX/XXXX zo dňa 21.09.2016, ktorým bol povolený vklad vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v prospech žalobcu. Okresný úrad mal k dispozícii všetky informácie ohľadom spôsobu nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcom. Ak by právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcu bol v rozpore so zákonom, Okresný úrad O. by nevydal rozhodnutie o povolení vkladu, ani zapísal vlastníctvo žalobcu k predmetným nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností. Pre správne akty, teda aj rozhodnutie Okresného úradu O., vo všeobecnosti platí zásada prezumpcie správnosti. Žalobca uviedol, že mu nie je zrejmé, ako inak má osvedčiť svoj oprávnený nárok a jeho trvanie, ak súd považuje za nedostatočne spoľahlivé rozhodnutie správneho orgánu, ktorého správnosť je prezumovaná. Pokiaľ ide o uznesenie Okresného súdu Partizánske, sp. zn. 3C/186/2016, žalobca uviedol, že v tomto uznesení úplne absentuje akákoľvek zmienka o tom, prečo súd považoval nárok, ktorému poskytol ochranu nariadením neodkladného opatrenia, za dôvodný a trvajúci. Vzhľadom na vyššie uvedené žalobca má za to, že jeho vlastnícke právo je dostatočne osvedčené a trvá. Je preto nepochybné, že žalovaní užívajú predmetné nehnuteľnosti bez právneho dôvodu, pričom neexistuje ani žiadny predchádzajúci právny vzťah medzi žalobcom a žalovanými. Preto existuje naliehavý právny záujem bezodkladne upraviť pomery medzi žalobcom a žalovanými do doby, kým žalovaní nevypracujú a neodovzdajú predmetné nehnuteľnosti žalobcovi ako ich vlastníkov. Žalobca aktuálne zo svojho vlastníctva nemá žiaden úžitok, navyše, vzhľadom na zákaz vstupu do predmetných nehnuteľností, nemá ani možnosť oboznámiť sa so zásahmi a prípravným poškodzovaním jeho majetku žalovanými. Taktiež žalobca musí znášať náklady spojené s vlastníctvom, ako napríklad platenie daní z nehnuteľností a úhrada energií, ktoré spotrebúvajú žalovaní. Žalobca ďalej v odvolaní poukázal na uznesenie Okresného súdu Partizánske, č.k. 5C/30/2016-56, ktorým bolo dražobníkovi a navrhovateľovi dražby prikázané, aby nenakladali s predmetnými nehnuteľnosťami až do rozhodnutia vo veci samej, pričom súd súčasne uložil žalobcom (v tomto konaní žalovaným) povinnosť podať na súde žalobu vo veci samej v lehote 30 dní. Žalovaní však súdom uloženú povinnosť nespĺnili, preto predbežné opatrenie zaniklo. Žalovaní

sa teda už raz domáhali nariadenia predbežného opatrenia, ktorého jediným účelom bolo zmariť riadne oznámenú dobrovoľnú dražbu, je teda zrejme špekulatívnosť podaní žalovaných. Vzhľadom na platobnú nedisciplinovanosť žalovaných voči ich pôvodným veriteľom je dôvodné predpokladať, že dlh žalovaných voči žalobcovi sa pre nich stane neuhraditeľným, a teda by hrozila pre žalobcu ťažko napravitelná ujma a preukazuje to obavu, že exekúcia na základe vydania bezdôvodného obohatenia žalovaných bude ohrozená. To, že exekúcia vo veci samej bude ohrozená, má žalobca za osvedčené aj tým, že žalovaný 1) sa opakovane vyjadril, že radšej dom podpáli a všetko zničí, ako by sa mal vysťahovať. Napokon žalobca uviedol, že mu nie je zrejme úvaha súdu prvej inštancie o tom, že žalobcovi nič nebráni, aby sa voči žalovaným domáhal vydania bezdôvodného obohatenia, ale nie formou neodkladného opatrenia.

3. Žalovaní sa k odvolaniu žalobcu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevyjadrili.

4. Krajský súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné potvrdiť ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP.

5. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala, alebo niečo znášala.

8. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejme, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

9. Súd nariadi neodkladné opatrenie na základe návrhu len vtedy, ak sú splnené zákonné predpoklady ustanovené v § 325 ods. 1 CSP, pričom návrh na nariadenie neodkladného opatrenia musí obsahovať náležitosti uvedené v § 326 CSP. To znamená, že navrhovateľ neodkladného opatrenia musí v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčiť, že existuje právny vzťah medzi ním a protistranou, tento vyžaduje bezodkladnú úpravu a osvedčí aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Pri nariadení neodkladného opatrenia musí mať súd na zreteli tiež princíp proporcionality, teda neodkladným opatrením nesmie dôjsť k zásahu do práv protistrany nad nevyhnutnú mieru.

10. Žalobca sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia v podstate domáhal vydania (resp. priebežného vydávania v mesačných intervaloch) bezdôvodného obohatenia, ktoré mu podľa jeho tvrdenia vzniká tým, že žalovaní bez právneho dôvodu užívajú predmetné nehnuteľnosti, ktorých je žalobca vlastníkom. Po preskúmaní veci sa odvolací súd stotožňuje so súdom prvej inštancie v tom, že žalobca neosvedčil, že by existovala obava z ohrozenia jeho práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, ani, že by žalovaní vykonávali také úkony, ktorými by mohlo dôjsť k sťaženiu, resp. úplnému zmareniu prípadného núteného výkonu súdneho rozhodnutia.

11. Vzhľadom na povahu konania o nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré je výrazne časovo limitované lehotou, a v ktorom prevažuje potreba urýchleného konania pred potrebou jednoznačného zistenia skutkového stavu (nevykonáva sa dokazovanie, protistrana nemá možnosť sa k návrhu vyjadriť), keďže ide o výrazný zásah do procesných práv protistrany v súdnom konaní (vyvažovaný práve potrebou rýchleho a efektívneho rozhodnutia v prípadoch, ak by rozhodnutie vydané v riadnom konaní mohlo byť už vzhľadom na plynutie času neúčelné), je pre nariadenie neodkladného opatrenia potrebné dôsledne trvať na osvedčení splnenia podmienok podľa § 325 ods. 1 CSP. Potreba neodkladnej úpravy pomerov pritom musí byť objektívne odvoditeľná z osvedčených

skutočností, nepostačuje presvedčenie žalobcu (navrhovateľa neodkladného opatrenia), že jeho právo potrebuje neodkladnú ochranu.

12. Ako bolo uvedené vyššie, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia mal docieľiť platenie mesačných úhrad bezdôvodného obohatenia, vyplývajúceho z užívania predmetných nehnuteľností. Výšku tohto bezdôvodného obohatenia (kvázi-nájomné) pritom určil sám žalobca (síce s odkazom na dva inzeráty na prenájmom nehnuteľností v tom istom meste, ale v podstate len vlastnou úvahou). Žalobca argumentoval tým, že žalovaní užívajú predmetné nehnuteľnosti, ktoré sú v jeho vlastníctve, bez právneho dôvodu a bez predchádzajúceho právneho vzťahu a z toho odvodzoval „naliehavý právny záujem“ (mal pravdepodobne na mysli potrebu podľa § 325 ods. 1 CSP) bezodkladne upraviť pomery. Odhliadnuc od toho, že žalobca neosvedčil užívanie predmetných nehnuteľností žalovanými (vyplýva to však okrem iného z toho, že žalovaní preberajú poštu na adrese predmetného rodinného domu žalobcu), samotná skutočnosť, že žalovaní bez právneho dôvodu užívajú nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu, ak by aj bola osvedčená, zakladá len potrebu upraviť pomery medzi žalobcom a žalovanými (potrebu rozhodnúť o povinnosti žalovaných vydať bezdôvodné obohatenie), avšak nie potrebu rozhodnúť o tom bezodkladne, teda neodkladným opatrením. V tom je podstata (žalobcom nepochopeného) tvrdenia súdu prvej inštancie, že žalobca môže svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vymáhať v súdnom konaní, nie však predmetným neodkladným opatrením. Keďže podstatou navrhovaného neodkladného opatrenia je peňažné plnenie, podmienka potreby bezodkladnej úpravy by bola splnená len vtedy, ak by žalobca osvedčil, že odklad tohto peňažného plnenia do rozhodnutia v riadnom súdnom konaní by žalobcu podstatným spôsobom existenčne ohrozoval, čo však žalobca neosvedčil, a ani netvrdil. V odvolaní (nie v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia) len bez bližšej špecifikácie uviedol, že mu hrozí „ťažko napravitelná ujma“ (k ujme, ktorá má vzniknúť nevyhnutnosťou pohľadávky, vid' nižšie bod 13).

13. Je prirodzené, že bezdôvodné obohatenie žalovaných predstavuje ujmu na strane žalobcu (to je podstata bezdôvodného obohatenia, že k nemu dochádza „na úkor iného“ - § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka), avšak na to, aby súd o vydaní bezdôvodného obohatenia rozhodol neodkladným opatrením, musí byť okrem samotného bezdôvodného obohatenia osvedčená aj potreba bezodkladnej úpravy pomerov alebo obava, že bude ohrozená exekúcia (výkon rozhodnutia), v tomto prípade výkon rozhodnutia vo veci samej o povinnosti žalovaných vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie. Žalobca argumentoval platobnou nedisciplinovanosťou žalovaných voči ich pôvodným veriteľom a zvyšujúcim sa dlhom voči žalobcovi, z čoho vyvodil predpoklad, že dlh žalovaných voči žalobcovi sa pre nich stane neuhraditeľným, a teda aj obavu, že exekúcia na základe vydania bezdôvodného obohatenia žalovaných bude ohrozená. Obava z ohrozenia exekúcie je daná vtedy, ak žalovaný vykonáva úkony smerujúce k sťaženiu alebo úplnému zmareniu budúcej exekúcie, prípade z konania žalovaného je objektívne možné odvodiť reálnu hrozbu takýchto úkonov. Samotná platobná nedisciplinovanosť (teda neuhrádzanie dlhov) vo vzťahu k iným subjektom než žalobcovi nie je takým konaním žalovaného, ktoré by predstavovalo sťažovanie alebo marenie budúcej exekúcie (naopak, v dôsledku neuhrádzania záväzkov voči iným subjektom zostáva žalovanému viac peňazí, ktoré bude môcť exekvovať žalobca). Ani neuhrádzanie dlhov voči žalovanému neohrozuje budúcu exekúciu (napokon, ak by žalovaný riadne uspokojoval nároky žalobcu, nedošlo by vôbec k sporu, a teda ani k potenciálnej exekúcii). Rovnako takým konaním žalovaného nie je ani vyhrážanie sa žalobcovi (tvrdené žalobcom), že podpáli dom žalobcu - takáto hrozba (aj keby bola reálna) nie je spôsobilá sťažiť, alebo zmariť budúcu exekúciu majetku žalovaného. Žiadne iné konanie žalovaného, ktorým by mohlo dôjsť k ohrozeniu výkonu rozhodnutia, žalobca netvrdil.

14. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo vecne správne, a preto ho potvrdil.

15. Keďže žalobca v odvolaní výslovne uviedol, že podáva odvolanie proti napadnutému uzneseniu v celom rozsahu, odvolací súd považoval toto podanie žalobcu aj za odvolanie proti výroku, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh na nariadenie neodkladného opatrenia (hoci v tejto časti žalobca v odvolaní neuviedol žiadne odvolacie dôvody). K tomu odvolací súd uvádza, že podľa § 14 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie vo veciach poplatkov sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Podľa § 355 ods. 2 CSP proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa. Civilný sporový poriadok

potom v § 357 výslovne vymenúva, proti ktorým uzneseniam súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, pričom uznesenie o povinnosti zaplatiť súdny poplatok v tomto ustanovení uvedené nie je a ani zákon č. 71/1992 Zb. neuvádza prípustnosť odvolania. Z toho vyplýva, že proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o povinnosti zaplatiť súdny poplatok odvolanie prípustné nie je. Preto odvolací súd podľa § 386 písm. c) odvolanie žalobcu v tejto časti odmietol.

16. O trovách konania o nariadenie neodkladného opatrenia, vrátane trov odvolacieho konania, nebolo potrebné rozhodovať, keďže návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný ako súčasť konania vo veci samej o vypratanie predmetných nehnuteľností, teda týmto rozhodnutím sa konanie nekončí. O nároku na náhradu trov konania o nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie skončí (§ 262 ods. 1 CSP).

17. Toto rozhodnutie bolo senátom krajského súdu prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).